

Jobcenter Aabenraa

Dato: 16-9-2021

Sagsnr.: 21/25220

Dok.nr.: 2

Sagsbehandler: ktr

Direkte tlf.: 7376 7567

E-mail: ktr@aabenaar.dk

Databeskrivelse af væksten i antallet af sygedagpengesager

Udarbejdet af JB-sekretariatet i samarbejde med Jobcenter Aabenraa

Baggrund	2
Konklusioner	2
Den langsigtede udvikling	3
Udviklingen på sygedagpenge siden januar 2019	4
Demografi	5
Arbejdsmarkedstilknytning	7
Branchetilhørsforhold	14
Varighed på sygedagpenge	17
Corona, lønkomensation, beskæftigelse og sygemeldte	18

Baggrund

Arbejdsmarkedsudvalget i Aabenraa Kommune har bedt forvaltningen om at udarbejde en databeskrivelse af væksten i antallet af sygedagpengesager. I notatet analyseres udviklingen på sygedagpengeområdet. Indledningsvis ses på sygedagpenge og jobafklaringsforløb, der også er målgrupperne i KIJOS-projektet. Projektet blev godkendt af byrådet i februar 2019, og var oprindeligt planlagt til at løbe fra 2019-2022, men blev i juni 2021 forlænget med yderligere et år grundet coronapandemiens negative effekter på projektet. Aabenraa adskiller sig fra resten af landet og regionen i forhold til udviklingen i antallet af sygedagpengesager i andet halvår 2020. Notatet beskriver mulige årsager til denne udvikling.

Konklusioner

Notatet viser, at Aabenraas udvikling på sygedagpengeområdet i store træk følger udviklingen i såvel hele landet som RAR Sydjylland. En nærmere analyse afdækker forskellige to perioder med afvigelser.

- Den første periode går fra projektets vedtagelse og frem til februar 2020. Aabenraa har en bedre udvikling end det sydjyske gennemsnit og realiserer den politiske målsætning i projektet om, at komme på sydjysk niveau
- Den anden periode går fra marts 2020 og frem, hvor udviklingen i stort set løber parallelt med udviklingen i det sydjyske niveau. Aabenraa udvikler sig med andre ord ikke længere bedre end gennemsnittet.

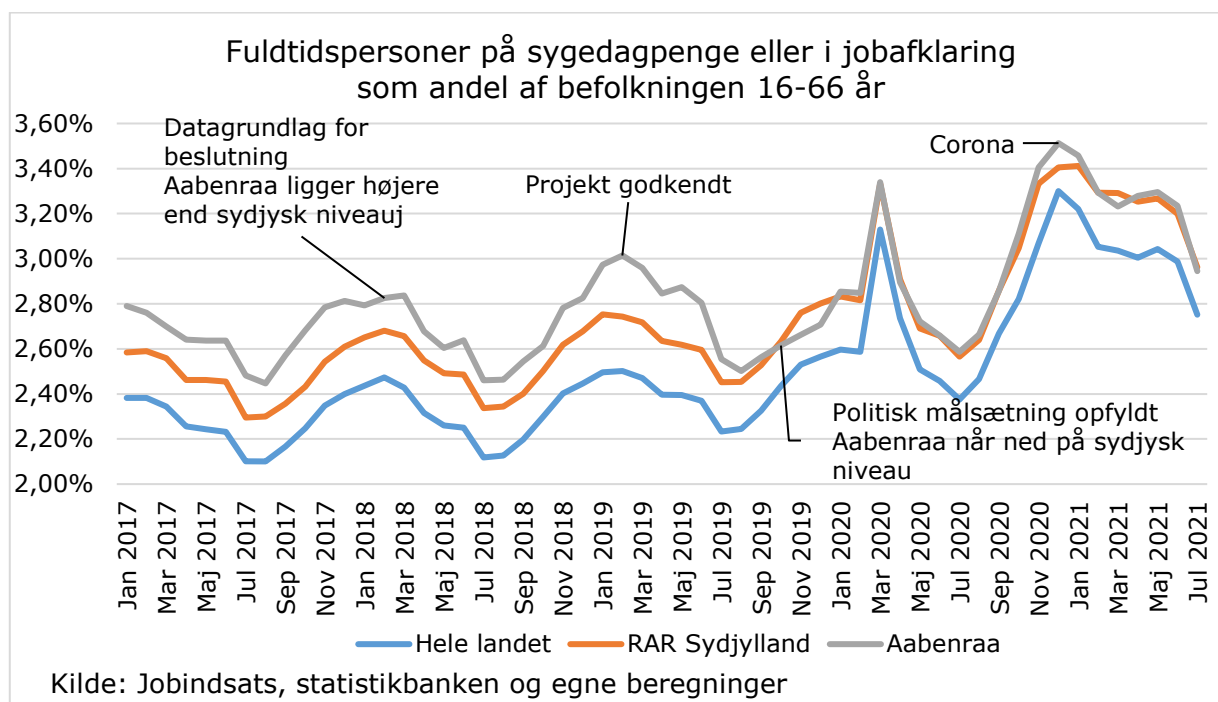
Analysen viser, at forklaringen på udviklingen findes på sygedagpenge, da der grundet diverse forlængelser i en længere periode ikke var tilgang til jobafklaring frem til juli 2021.

Gennemgangen viser, at

- Aabenraa fra juli 2019 til februar 2020 har en bedre udvikling på sygedagpenge, men at andet halvår 2020 viser større stigninger i Aabenraa end i sammenligningsgrundlaget RAR Sydjylland, hvorefter Aabenraa har samme udvikling.
- Stigningen er overraskende i lyset af, at Aabenraa er en af de kommuner, der har haft færrest coronasmittede. Dertil kommer, at virksomhederne frem til juli 2020 i mindre omfang end forventet søgte om lønkomensation.
- Det ses, at alle aldersgrupper rammes af stigningen, men også at de seneste måneder viser voldsom vækst i ungegruppen og de 40-49-årige.
- Væksten på sygedagpenge ses både blandt mænd og kvinder. Stigningen er større blandt kvinder, mens mændene i Aabenraa udgør en større andel af sygedagpenge end i RAR Sydjylland.
- 75 % af de sygemeldte kommer fra beskæftigelse, og væksten for denne gruppe svarer nogenlunde til udviklingen i RAR Sydjylland. Omvendt ses en markant vækst på sygemeldte a-dagpengemodtagere i forhold til sammenligningsgrundlaget. Det ses, at Aabenraa generelt har en større afgang fra a-dagpenge til sygedagpenge, og dette er blevet forstærket under coronakrisen. Det ses, at Aabenraa har flere ældre end sammenligningsgrundlaget, og at dette øges under pandemien.
- Udviklingen i sygedagpengesagerne kan inddeles i to bølger. Den første i forbindelse med coronakrisens udbrud marts 2020. Derefter ses en anden bølge i andet halvår 2020, hvorefter udviklingen stagnerer eller falder. Første bølge er ganske kortvarig, mens den anden bølge varierer i varighed og intensitet. Det ses også, at enkelte brancher stort set ikke rammes i den første bølge.
- Brancher der skiller sig ud er det offentlige, landbrug, industri, bygge og anlæg samt handel og hotel.

Den langsigtede udvikling

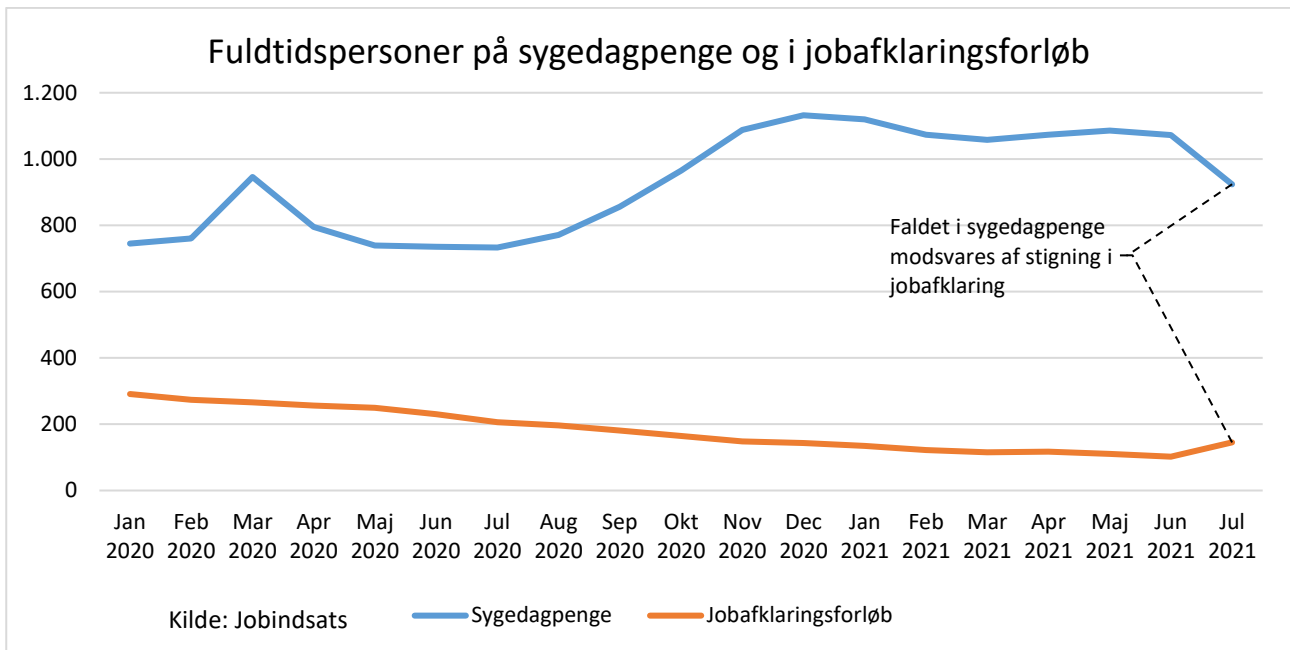
Hvis man ser på udviklingen på sygedagpenge fra 2008 og frem til 2019 har Aabenraa typisk ligger over det sydjyske niveau for sygedagpenge opgjort som andel af befolkningen. Det var også grundlaget for den politiske beslutning om KIJOS-projektet, og ambitionen fremgår af sagsfremstillingen til udvalget i februar 2019, hvor det anføres, at det er en del af strategien, at reducere "antallet af borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb [...] til sydjysk niveau."

Som det fremgår af ovenstående blev målsætningen nået i efteråret 2019, men efterfølgende har Aabenraa ikke udviklet sig bedre. Aabenraa følger stort set udviklingen for RAR Sydjylland og hele landet, hvilket bl.a. er en følge af corona. Det betyder også, at andelen på sygedagpengeområdet og dermed opgaven er større nu end forud for projektets start. Dermed bliver det også interessant at belyse den aktuelle status.¹

Ser man på udviklingen jf. nedenstående figur, viser det sig, at væksten helt naturligt ses på sygedagpenge på grund af de landsdækkende politiske aftaler under Covid-19, hvor sygedagpengeperioderne blev forlænget, i det der var et politisk ønske om, at borgerne ikke skulle overgå til den lavere ydelse, som borgerne i jobafklaringsforløb modtager.

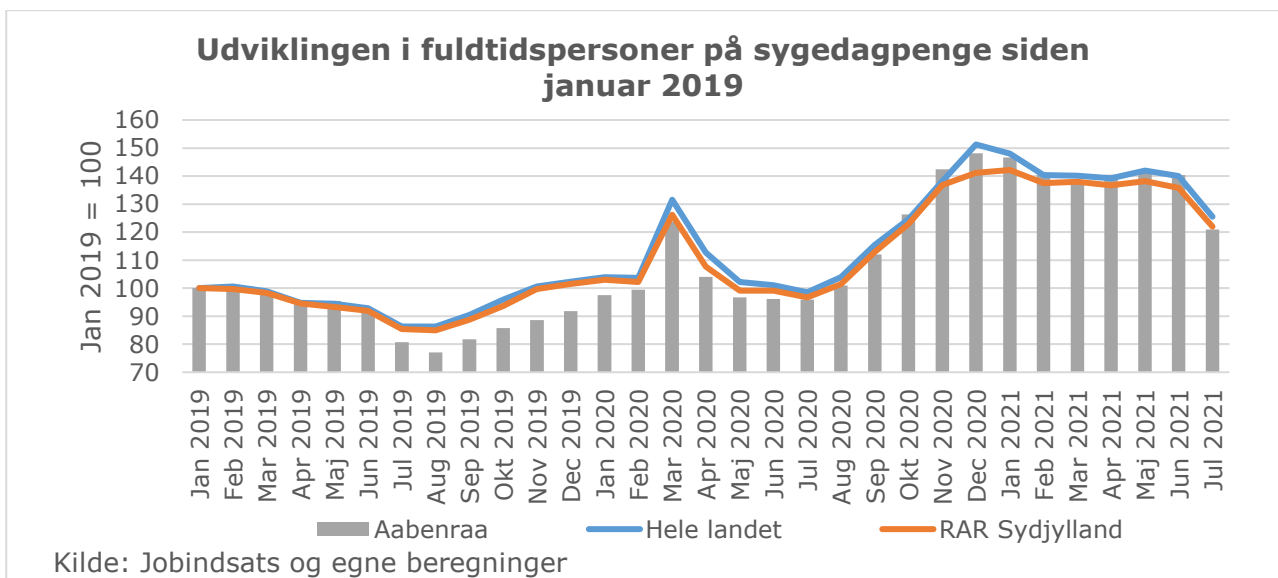
¹ Det skal anføres, at antallet på sygedagpenge pga. manglende indberetninger altid vil være undervurderet i den seneste opgjorte måned

Udviklingen på sygedagpenge siden januar 2019

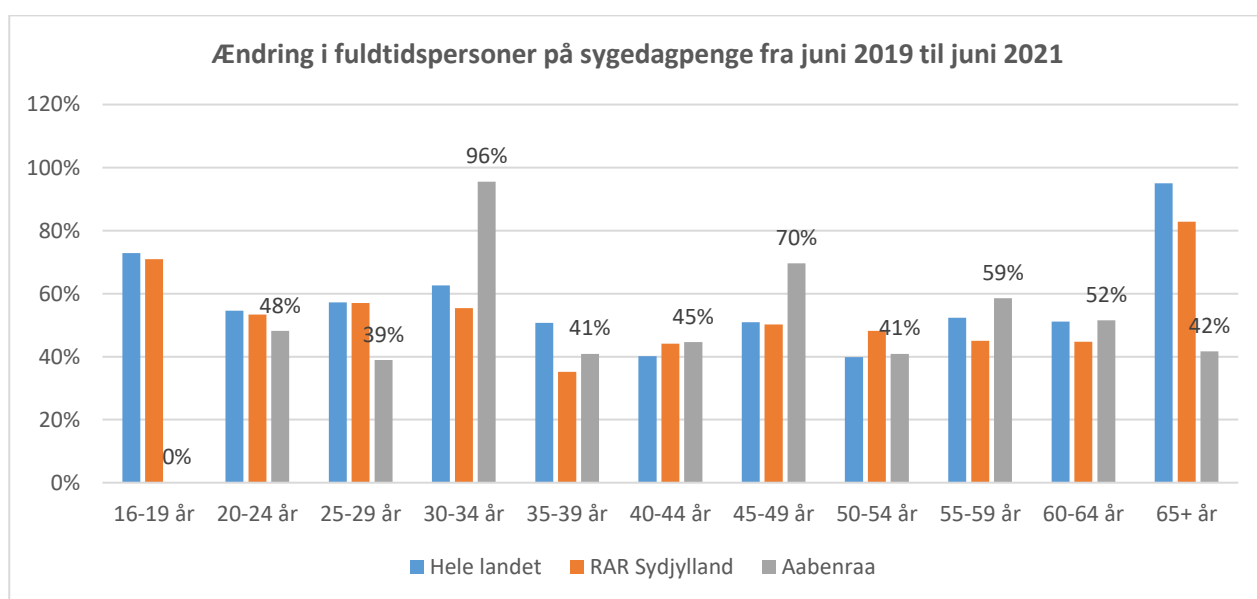
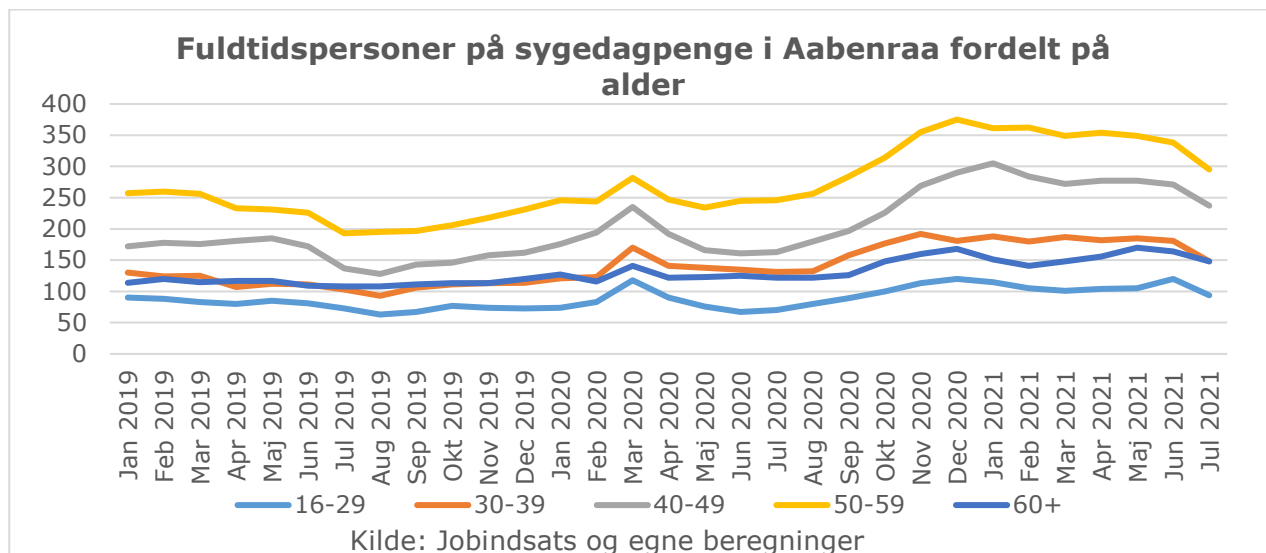
Tendensen i Aabenraa på sygedagpenge isoleret set følger stort set udviklingen i såvel Sydjylland som hele landet bortset fra perioden fra juli 2019 til februar 2020, hvor Aabenraa med et større fald nåede ned på sydjysk niveau, når man ser på andelen af befolkningen på sygedagpenge og i jobafklaring.

Figuren herunder viser endvidere, at Aabenraa fra februar til december 2020 har en voldsommere vækst end det sydjyske sammenligningsgrundlag efterfulgt af en udvikling på samme niveau.

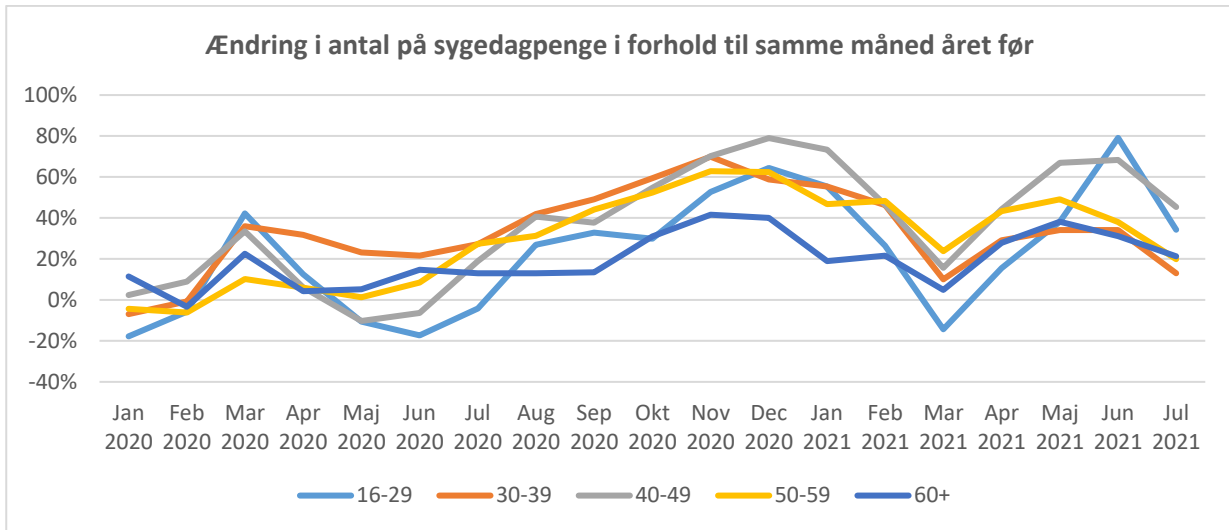

Demografi

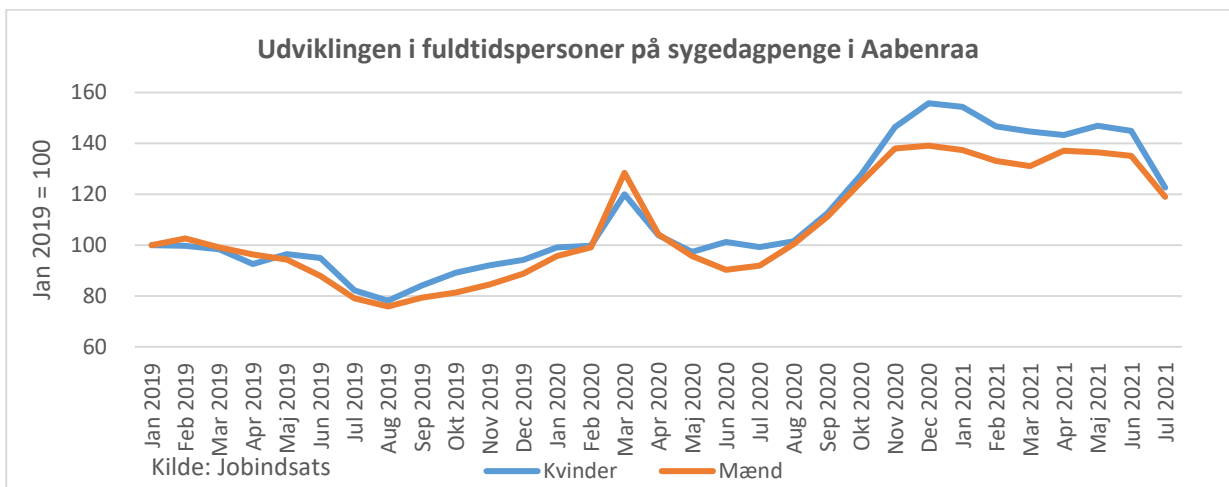
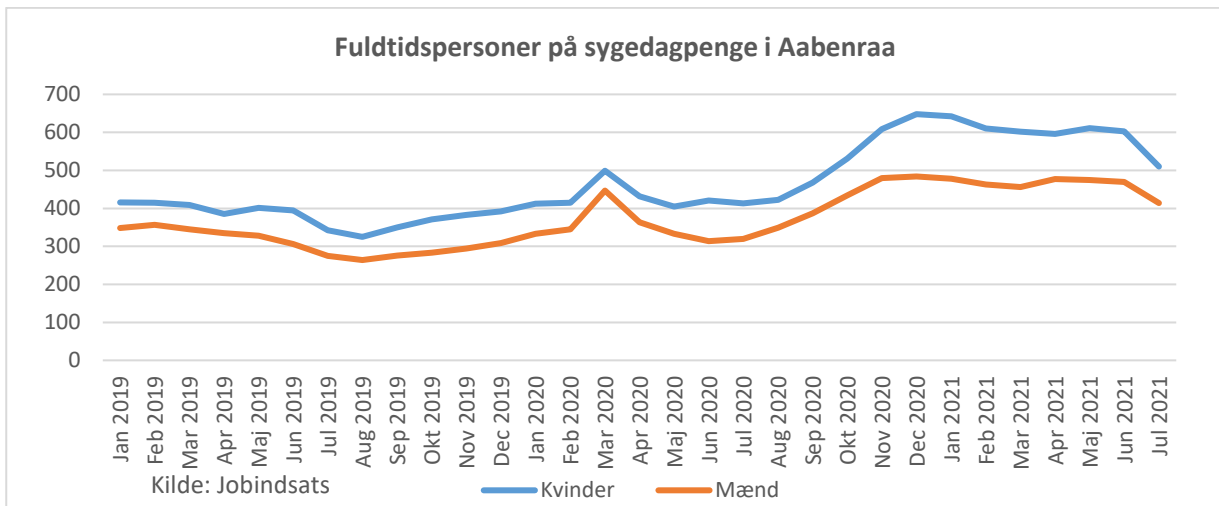
Som det fremgår herunder ses, at der i juni 2021 er flere på sygedagpenge i stort set alle aldersgrupper end året før og for 2 år siden. Derudover ses, at væksten i Aabenraa især skiller sig ud for borgere i alderen 30-34 år men også flere andre aldersgrupper.

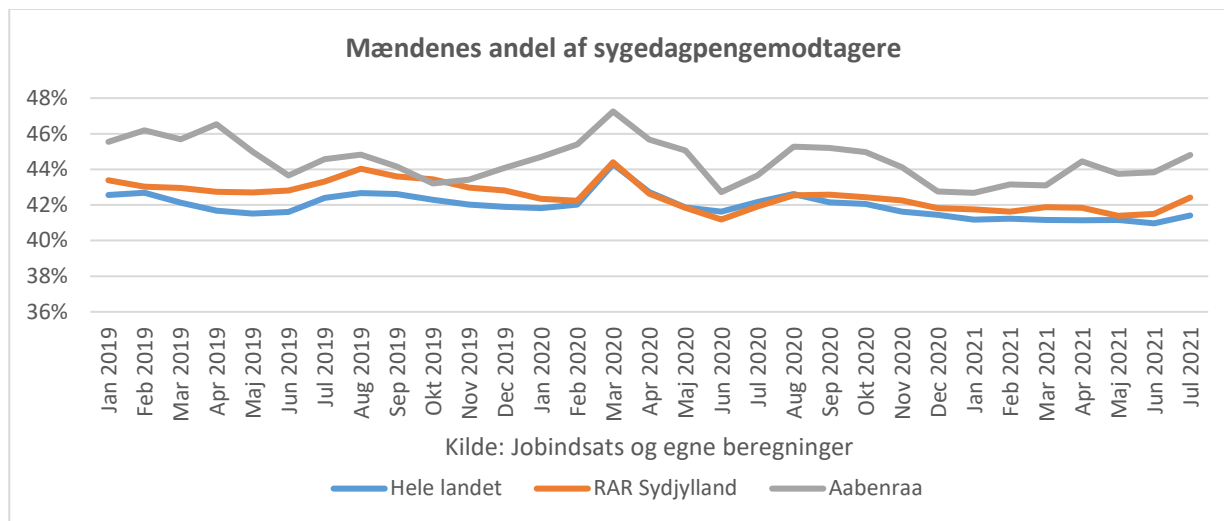
Sammenligner med måned for måned med samme periode året før, ses en stor vækst blandt de unge under 30 år og de 45-49 årige.

Hvis man ser på udviklingen fordelt på køn skiller kvinderne sig ud, da de har en stor del af væksten i andet halvår 2020.

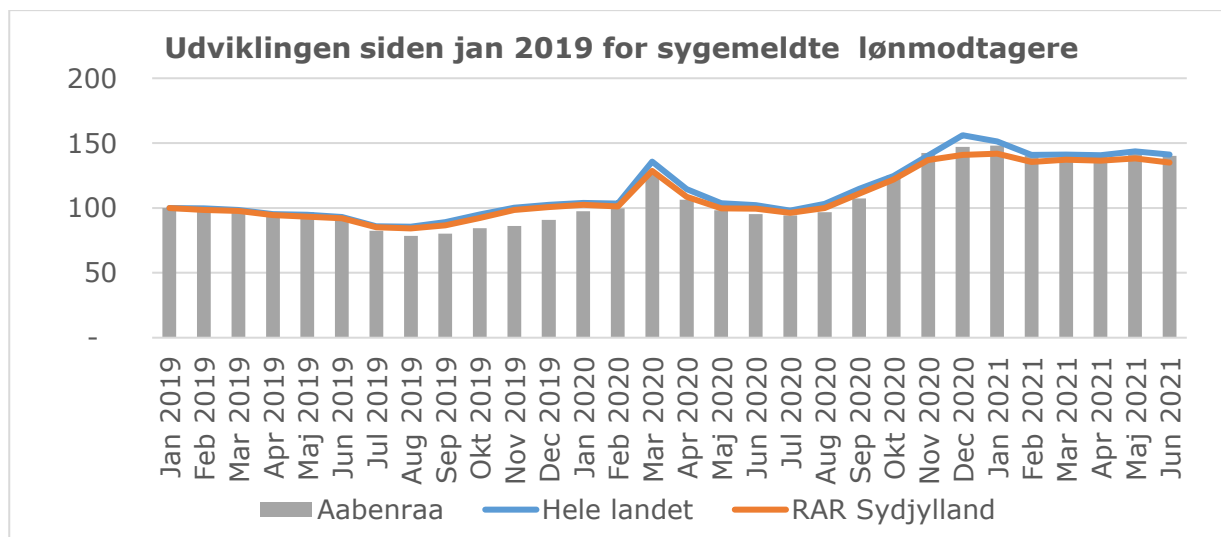

I forhold til køn er det ganske interessant at Aabenraa skiller sig markant ud, da mænd typisk udgør en højere andel end i sammenligningsgrundlaget.

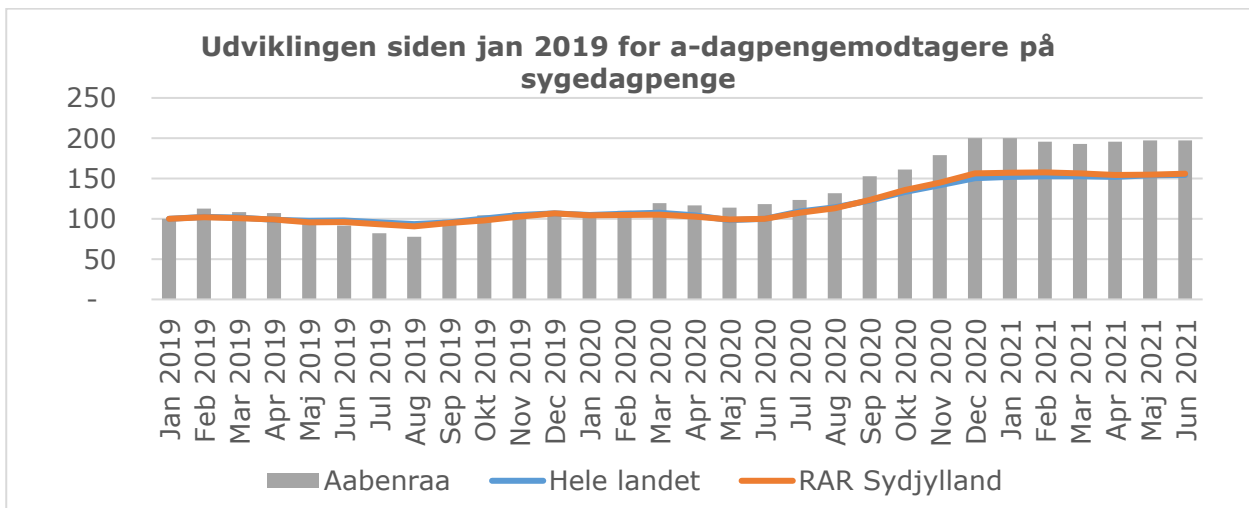
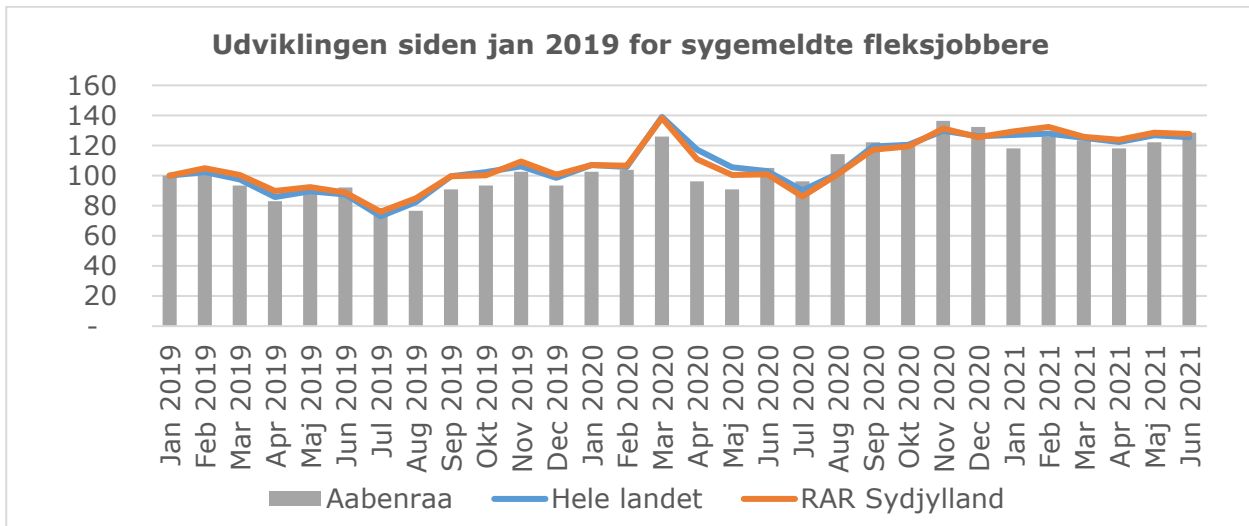
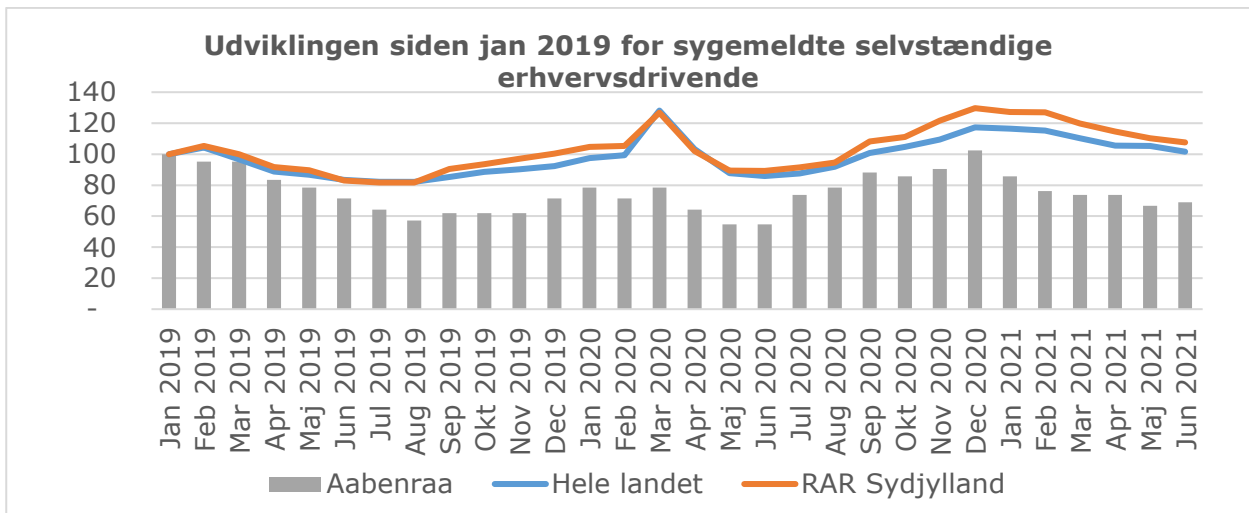

Arbejdsmarkedstilknytning

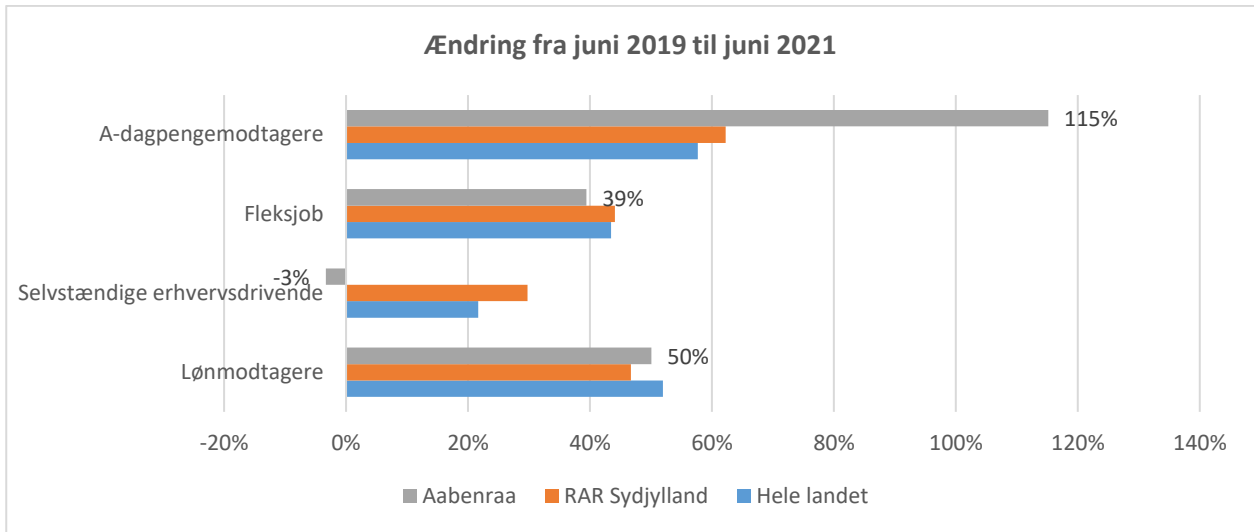
Ser man på borgerne forudgående arbejdstilknytning, ses det af data fra Jobindsats, at lønmodtagere udgør omkring 75 % af alle på sygedagpenge, og at denne andel ligger konstant over tid. I nedenstående figurer ses, hvordan de enkelte grupper udvikler sig med udgangspunkt i januar 2019, og her er det interessant, at den relativt lille gruppe på sygedagpenge, som forud var på a-dagpenge vokser markant i kølvandet på coronakrisen. Figuren viser samtidig, at Aabenraa afviger markant fra udviklingen på landsplan og i RAR Sydjylland. Figuren viser også, at forskellen øges svagt over tid.

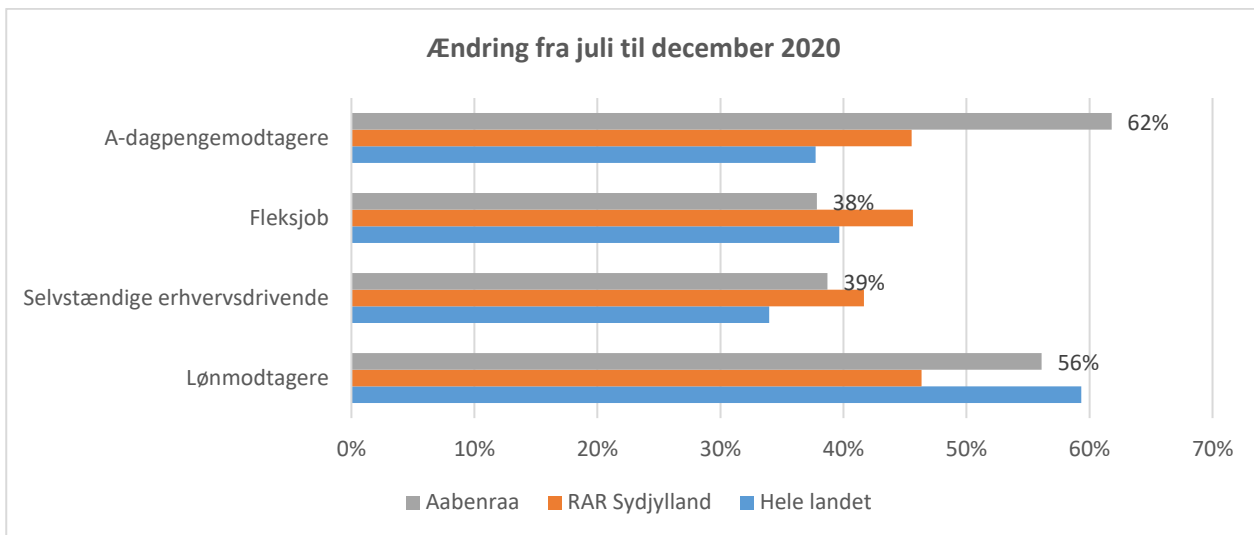

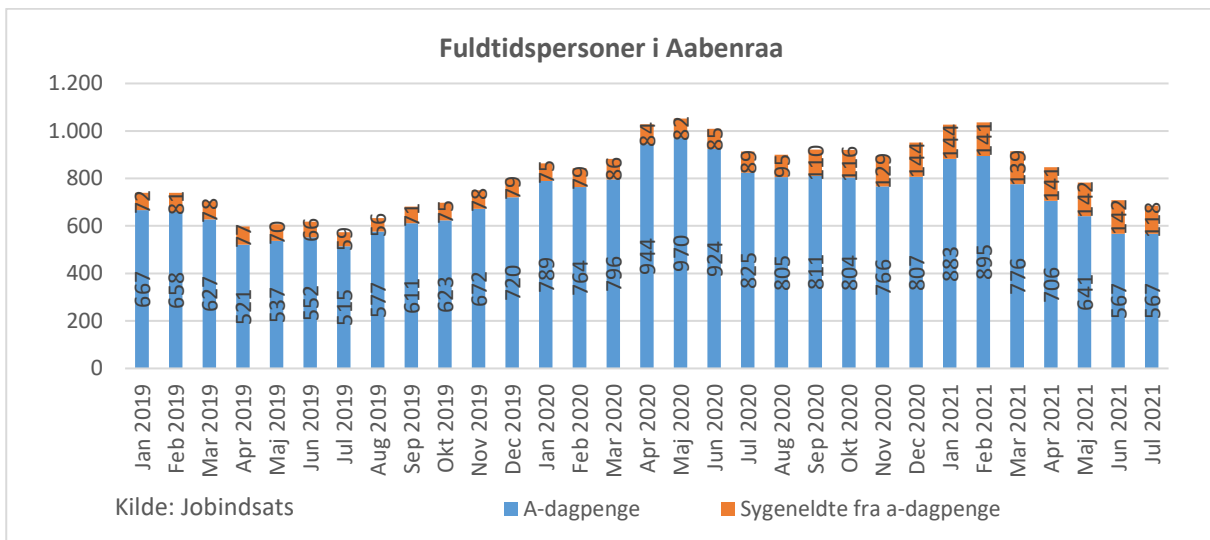
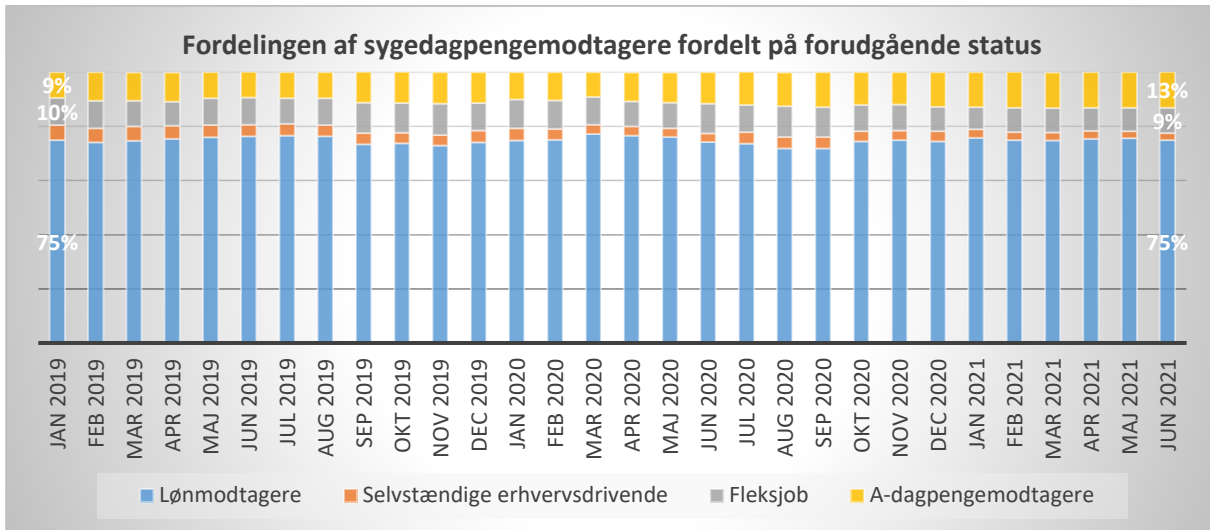
Herunder ses udvikling for de to grupper fra juni 2019 til juni 2021 altså forud for coronakrisen og i juni 2021, hvor en stor del af befolkningen var vaccineret.

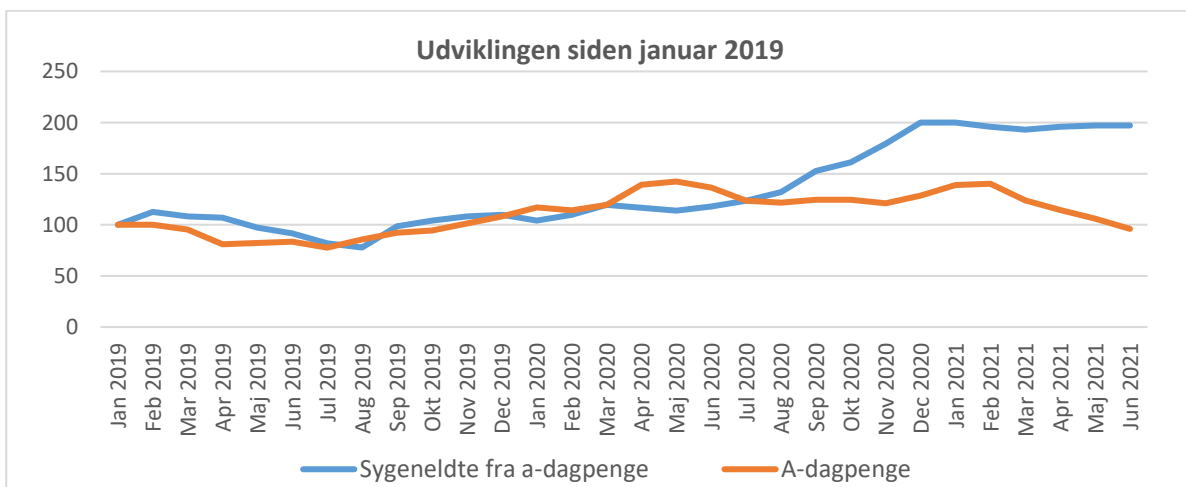
Perioden der skiller sig ud er fra juli til december 2020 og herunder ses det, at væksten i Aabenraa også ses for lønmodtagere.

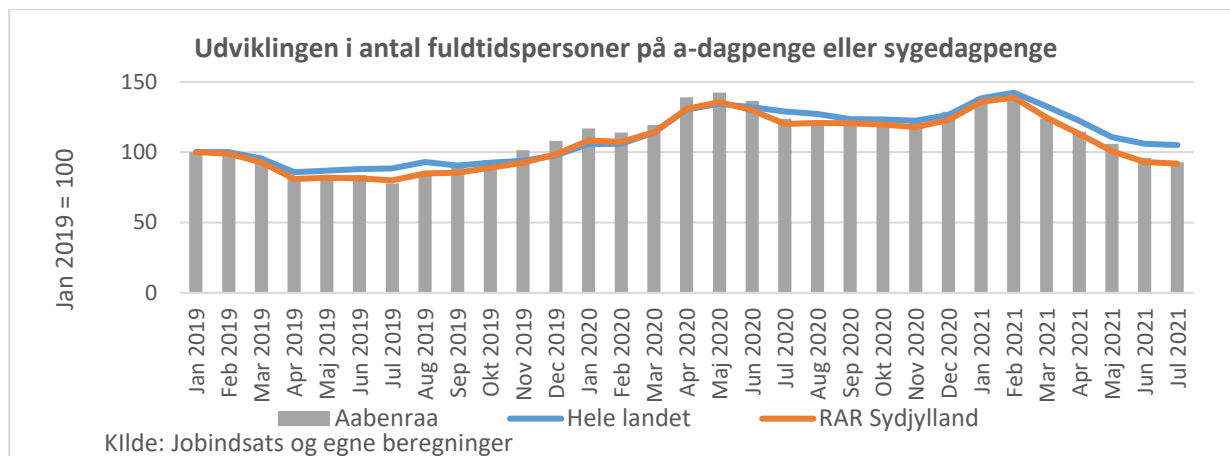
Som det fremgår herunder kommer langt den største gruppe på sygedagpenge fra beskæftigelse, men gruppen fra a-dagpenge udgør en stigende andel. Og dette sker i en periode, hvor ledigheden for gruppen er faldet yderligere.

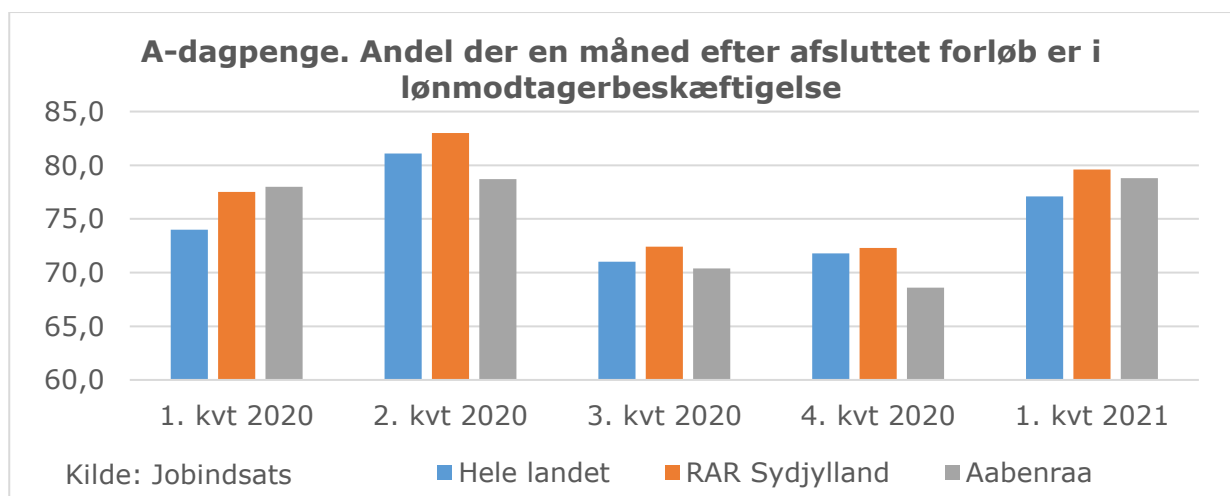
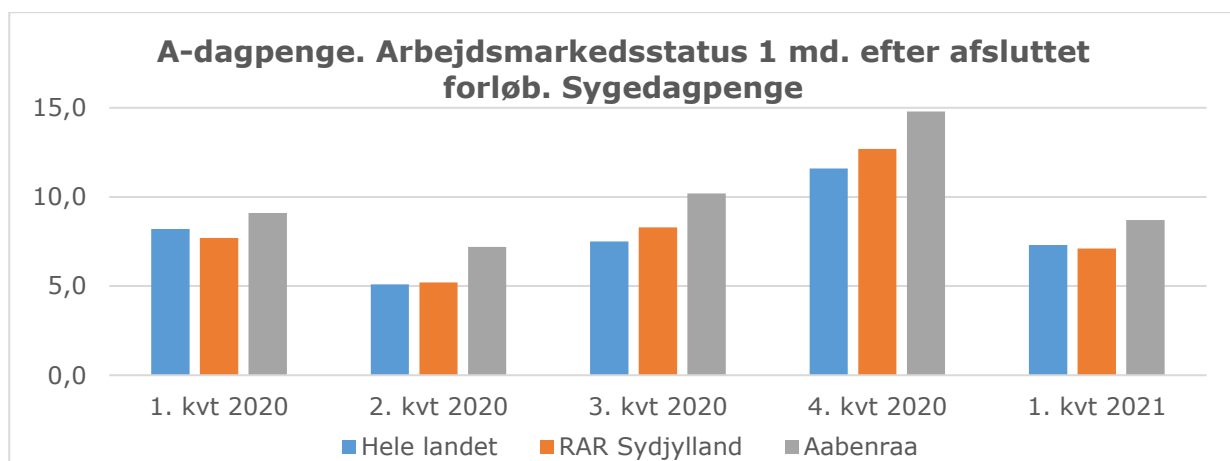
Herunder ses den faldende ledighed er sammenfaldende med stigningen af a-dagpengemodtagere på sygedagpenge.

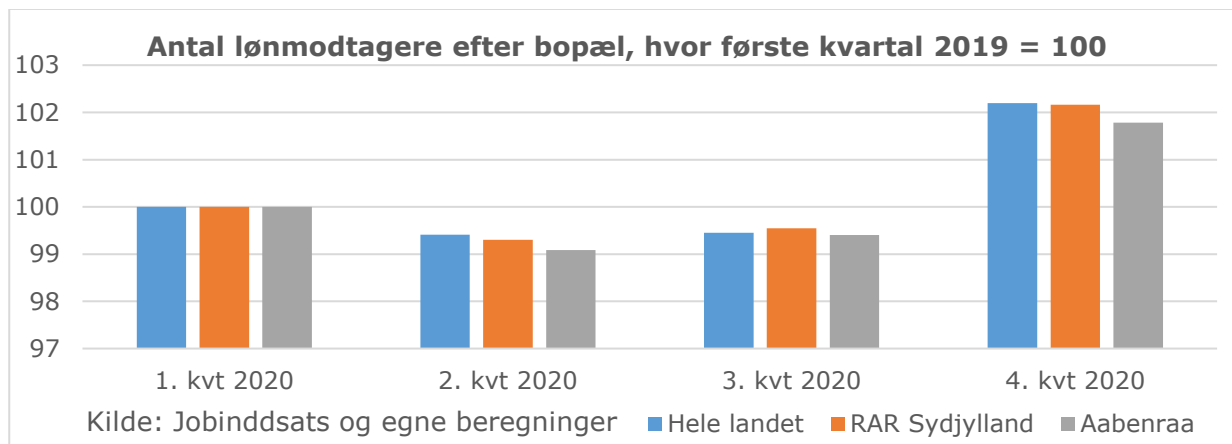
Hvis man vurderer sygedagpenge sammen med borgere på a-dagpenge, viser den samlede udvikling, at Aabenraa har en stort set identisk udvikling med RAR Sydjylland.

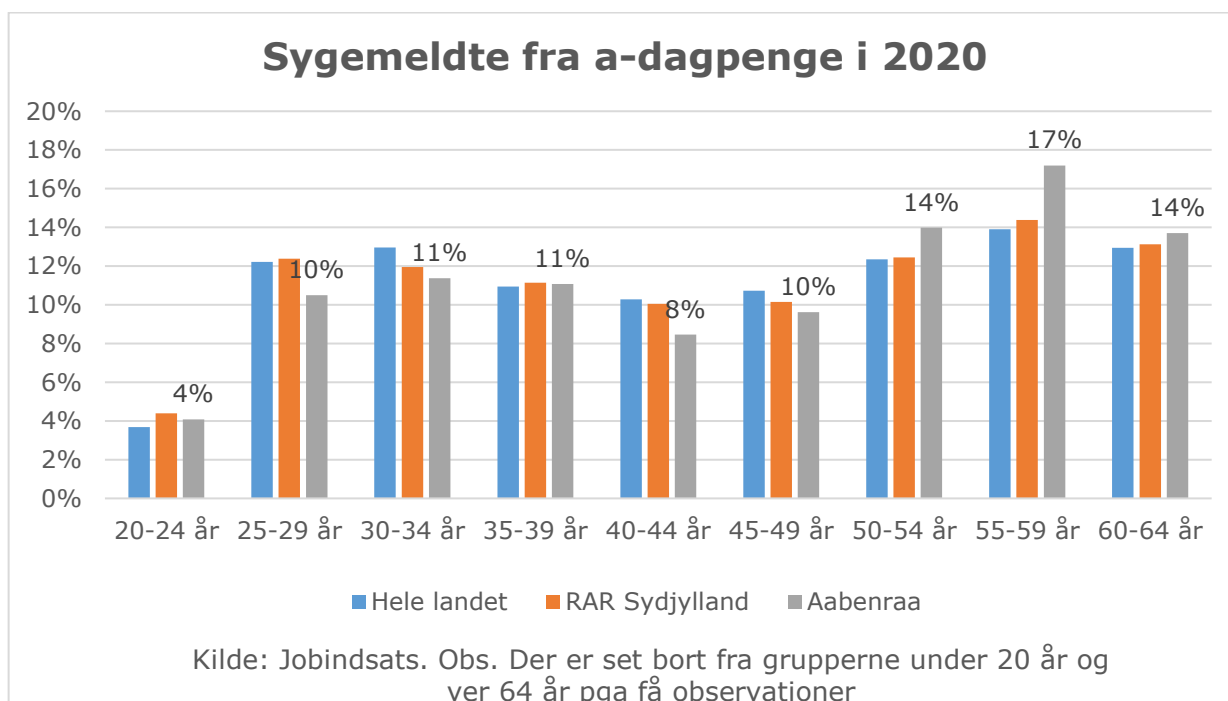
På baggrund af en nærmere analyse af udviklingen i 2020 for sygemeldte a-dagpengemodtagere kan det endvidere fastslås, at flere forløb fra a-dagpenge blev afsluttet til sygedagpenge end i RAR Sydjylland som helhed. Omvendt ses det også, at afgang til beskæftigelse har været lavere.

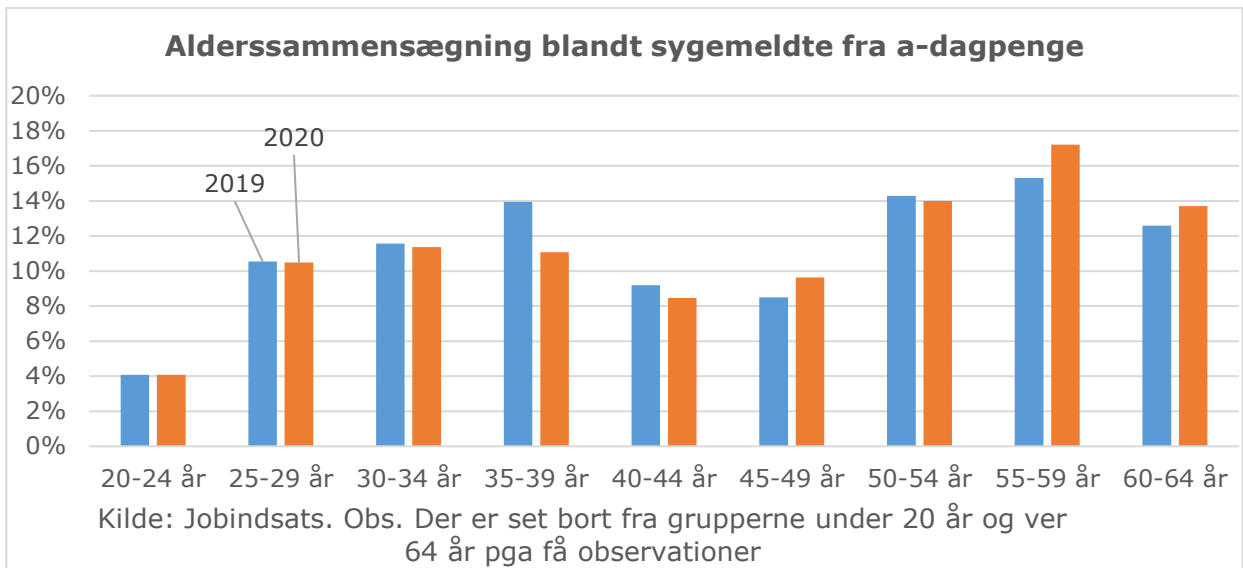

Ovenstående er et resultat af, at arbejdsmarkedet i Aabenraa for borgere med bopæl i kommunen har klaret sig marginalt dårligere end sammenligningsgrundlaget.

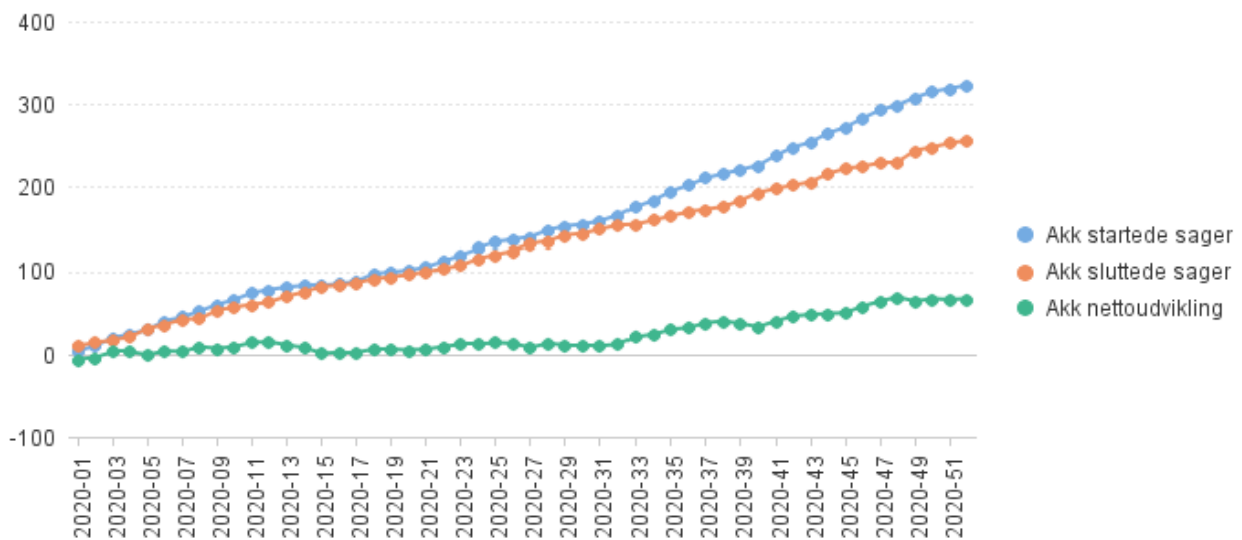
Effekten har således været at færre afgår fra a-dagpenge til beskæftigelse, men flere afgår til sygedagpenge. Samtidig viser fordelingen på alder, at Aabenraa har flere ældre end i sammenligningsgrundlaget, og at andelen af ældre er steget fra 2019 til 2020.

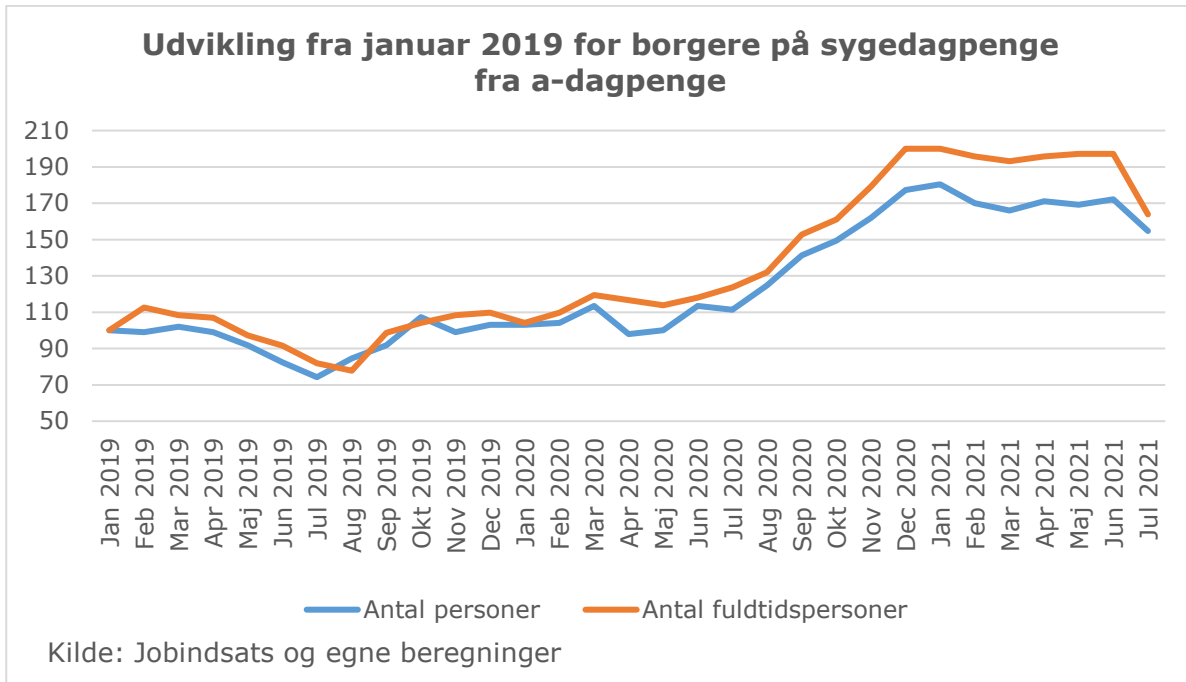
I forhold til antal påbegyndte og afsluttede sygedagpengesager ses også, at Aabenraa henover 2020 oplevede en stigende tilgang fra a-dagpenge jf. nedenstående figur, der viser antal akkumulerede sager henover 2020.²

Til- og afgang af sygedagpengesager, hvor borgeren kommer fra a-dagpenge

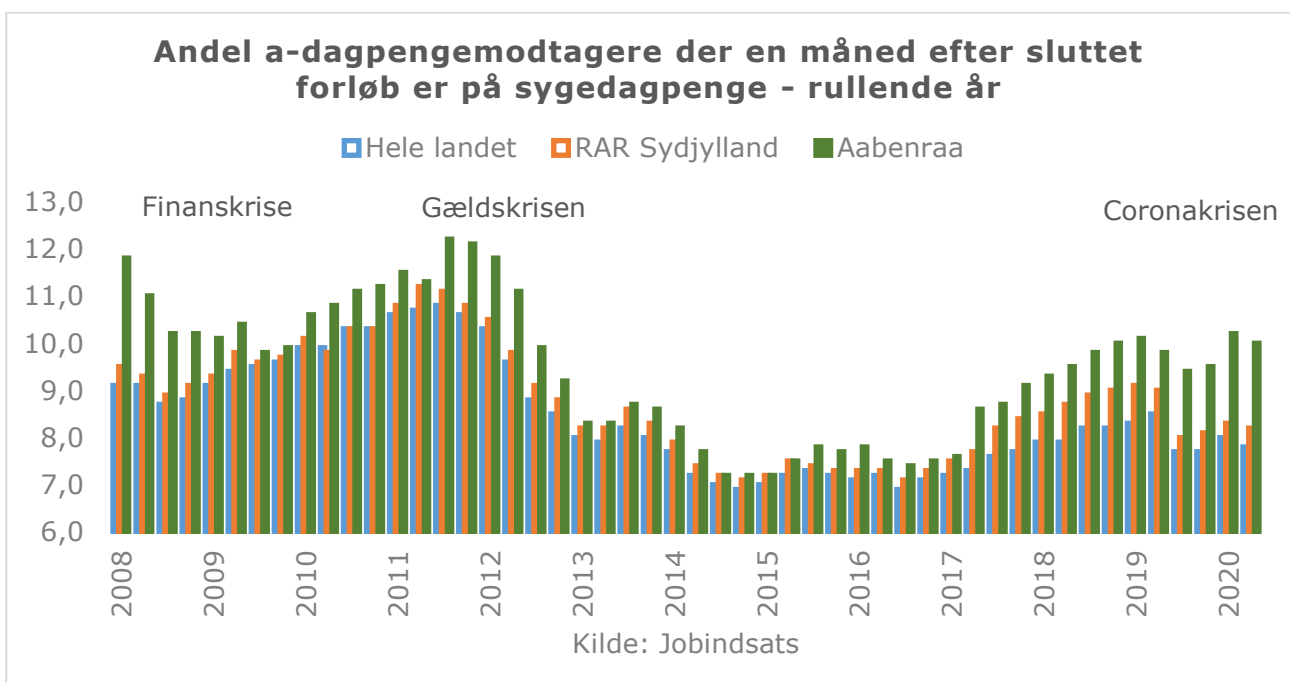

Ved at anvende indeksering ses, at varighederne op gennem 2020 blev øget, da antallet af fuldtidspersoner steg mere end antal personer.

² Det Kommunale Sygedagpengesystem, KSD

En analyse af data siden 2008 viser, at Aabenraa generelt har en større afgang fra a-dagpenge til sygedagpenge end sammenligningsgrundlaget, og det kommer endvidere tydeligere til udtryk i perioder med kriser.

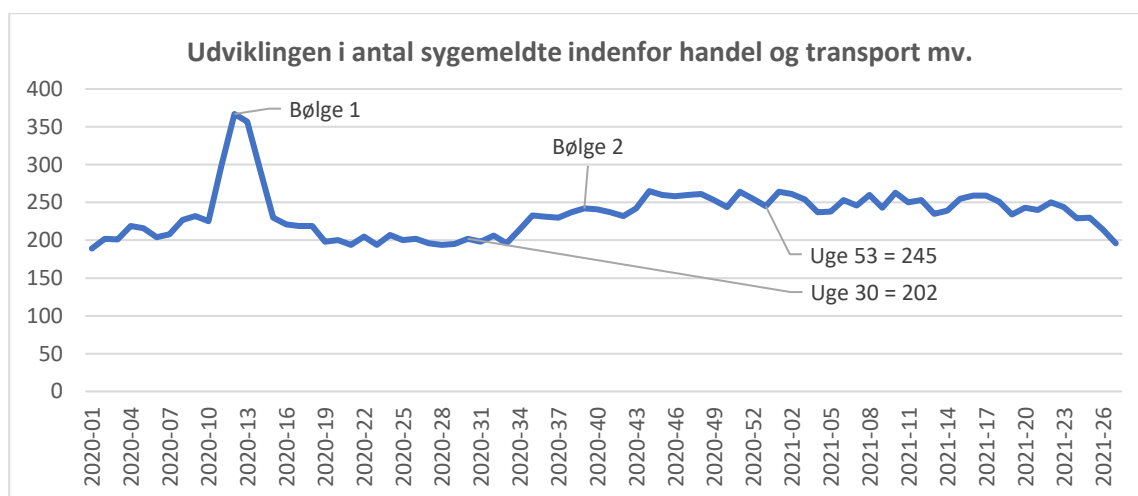
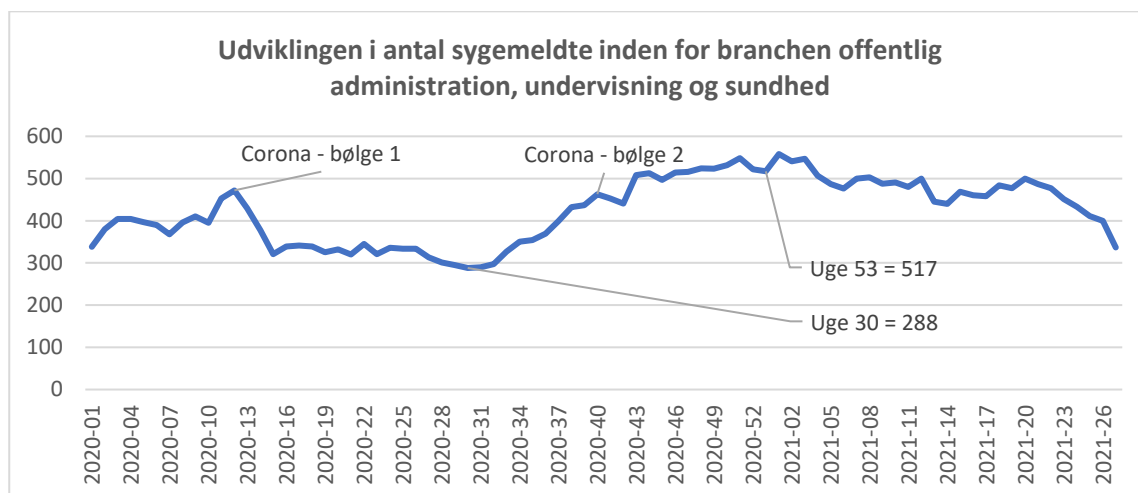

Branchetilhørsforhold

På baggrund af data fra kommunernes sygedagpengesystem (KSD), er det muligt at fordele borgerne på de brancher, de tilhører, samt om det er ledige eller ej. Generelt set kan der identificeres to bølger. Den første vi forbindelse med coronakrisens udbrud marts 2020.

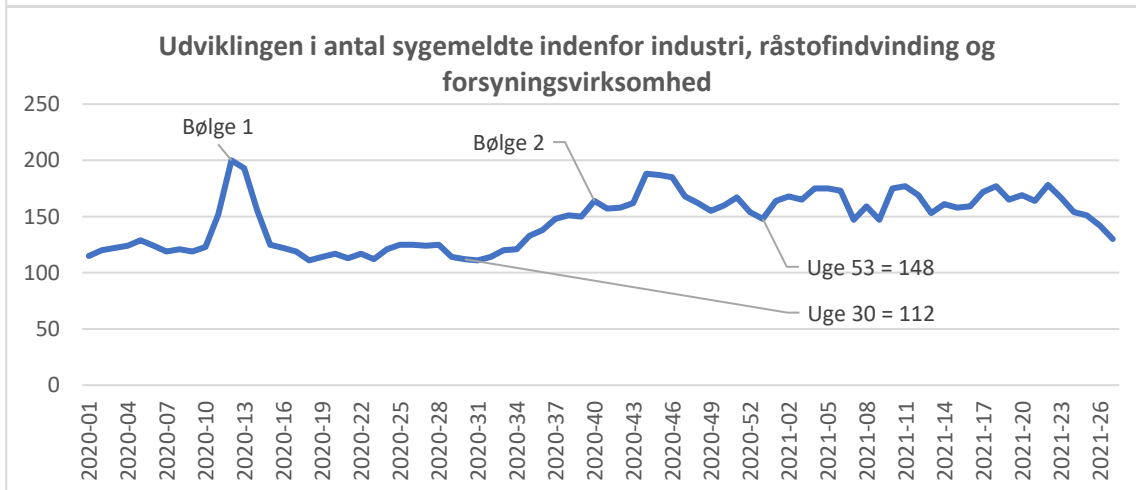
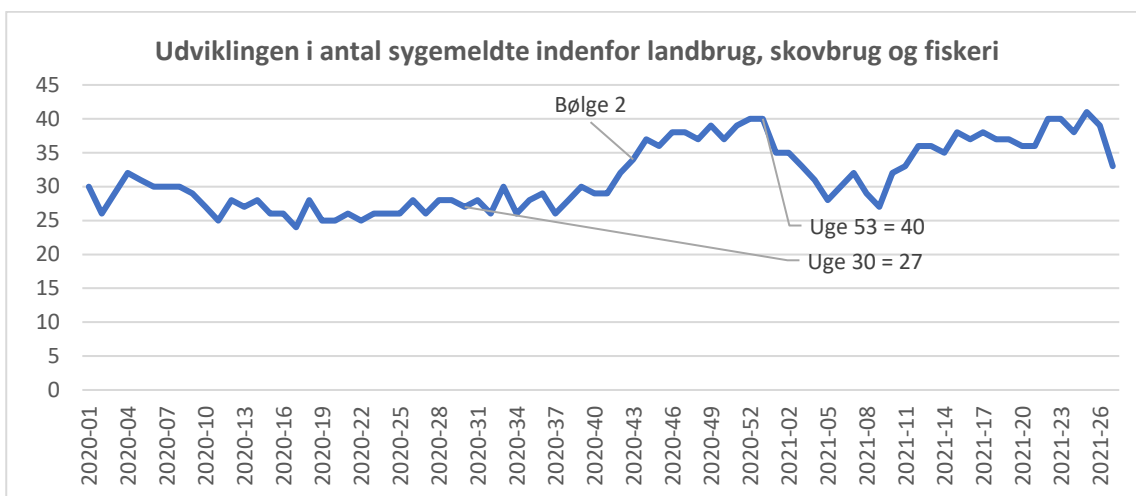
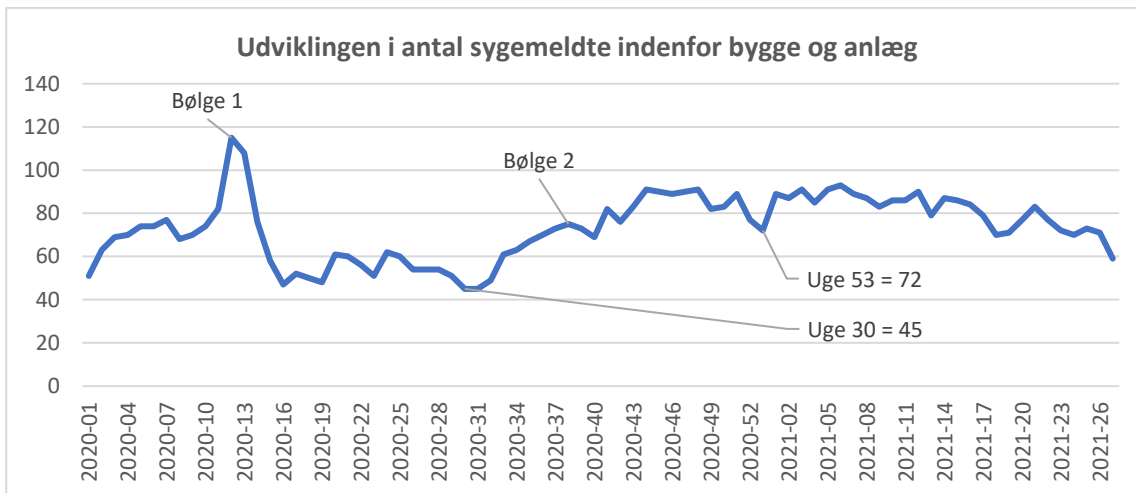
Derefter ses en anden bølge i andet halvår 2020, hvorefter udviklingen stagnerer eller falder. Første er ganske kortvarig, mens anden varierer i varighed og intensitet. Det ses også, at enkelte brancher stort set ikke rammes i den første bølge.

Ud over for de ledige på a-dagpenge ses der en betydelig vækst i perioden fra uge 30 til uge 53 2020 inden for landbrug, industri, bygge/anlæg, handel, hotel og transport samt det offentlige.³ Herunder vises udviklingen for udvalgte brancher.

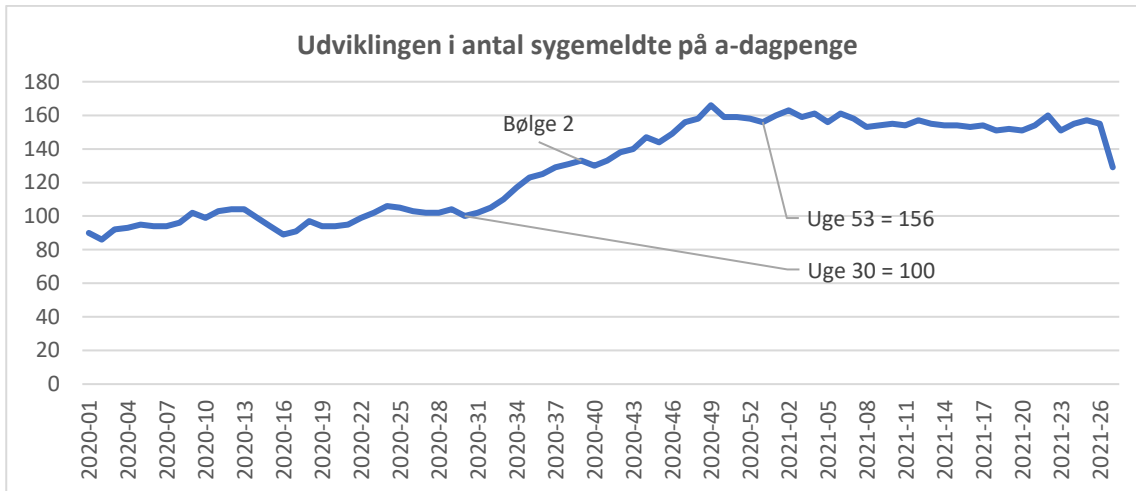

³ Der er set bort fra Information og Kommunikation pga. et lavt antal sygemeldte

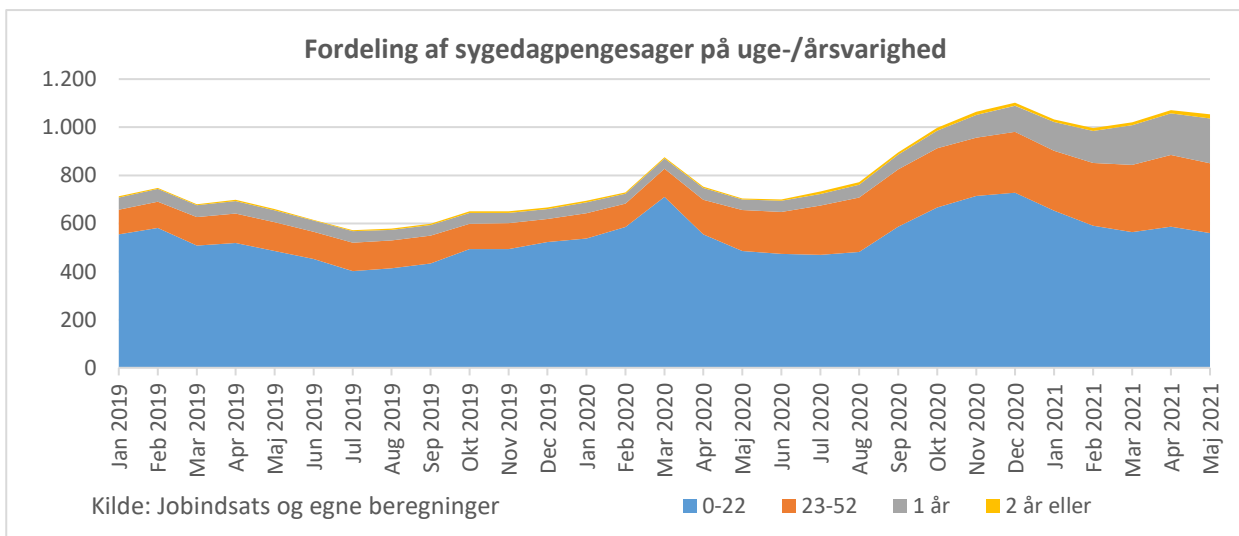

Væksten på a-dagpenge ses at være svagt stigende i kølvandet på coronakrisen.

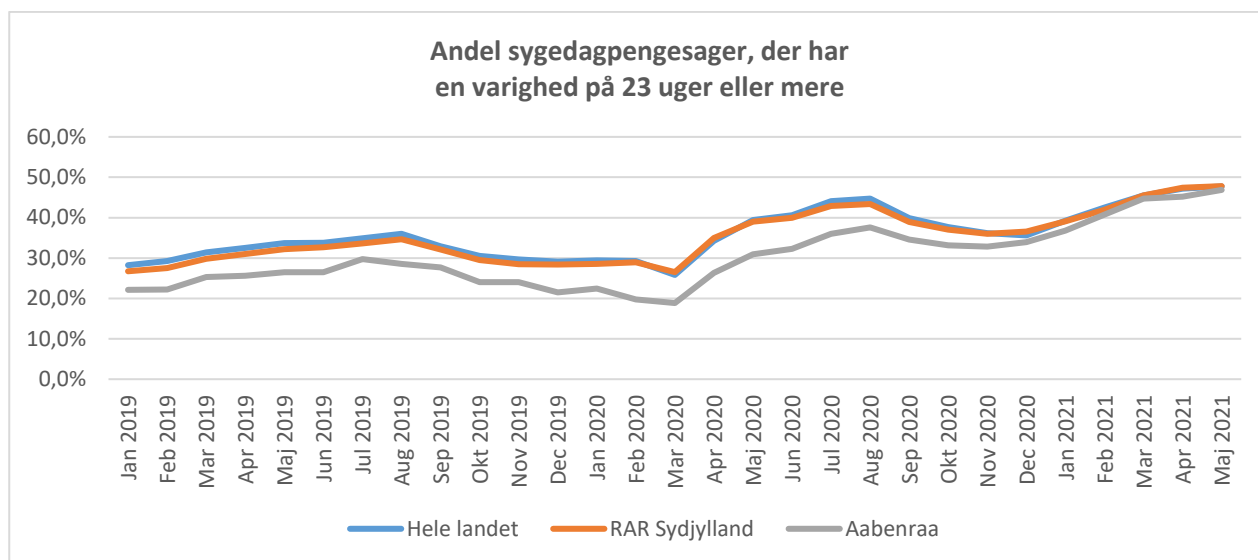
Varighed på sygedagpenge

Varighederne på sygedagpenge er vokset som en naturlig følge af diverse forlængelser af retten til sygedagpenge i forbindelse med coronakrisen.⁴ Det betyder, at andelen af sager med en varighed på 23 uger eller mere er vokset med knap 50 % siden januar 2019. Figuren herunder viser, at stigningen slår igennem efter coronakrisens udbrud, og at den herefter forstærkes.

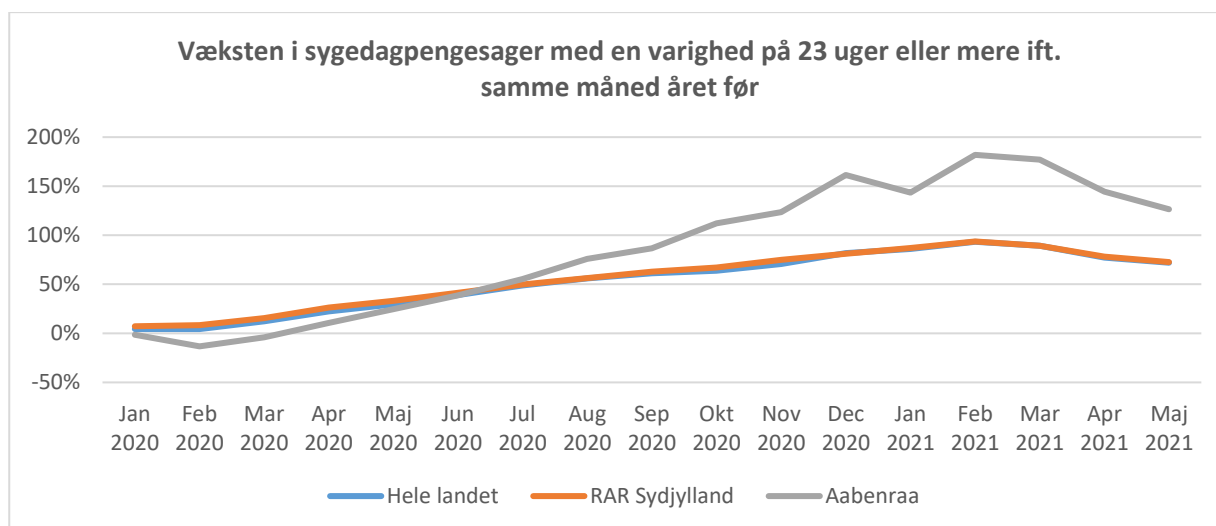

Ser man nærmere på stigningen gennem 2020 skiller Aabenraa sig ud fra gennemsnittet i RAR Sydjylland og hele landet ved at have en betydelig vækst i sager med en varighed på 23 uger eller mere efter coronakrisen slog igennem marts 2020.

⁴ For en gennemgang henvises til forvaltningens fremlæggelse i forbindelse med KIJOS-projektet juni 2021

Set i forhold til de samme måneder året før er væksten særlig tydelig for de langvarige sager.

Corona, lønkompensation, beskæftigelse og sygemeldte

Coronakrisen medførte en markant stigning i antallet af borgere på a-dagpenge og sygedagpenge. Mens effekten på a-dagpenge er aftaget og niveauet nu ligger lavere end forud for coronakrisen, er udviklingen på sygedagpenge anderledes.

Ser man på coronasmittede i Aabenraa, kan vi i dag konstatere, at Aabenraa er en af de kommuner, der har haft færrest smittede. Set over hele perioden fra 27. januar 2020 til 29. august 2021, har der i Aabenraa været 1.756 coronasmittede, hvilket svarer til et incidenstal pr. 100.000 indbyggere på 3.008. Aabenraa ligger dermed nummer 15 i landet.⁵

I forbindelse med coronakrisen er Aabenraa kommet godt igennem i forhold til ledigheden, og af Rekrutteringsrapporten for 2020 og Virksomhedsbarometeret for første halvår 2020 fremgår

⁵ Statens Serum Institut, COVID-19, <https://experience.arcgis.com/experience/aa41b29149f24e20a4007a0c4e13db1d>

det, at Aabenraa ikke havde ansøgt om lønkompensation i det omfang, som man kunne forvente ud fra kommunens størrelse.⁶ Samtidig har vi set, at beskæftigelsesudviklingen blandt kommunens borgere har været påvirket mere nedad i 2020 end i sammenligningsgrundlaget, mens afgang fra a-dagpenge til sygedagpenge steg. Endelig så vi også, gennem 2020 en stigning i varigheden på sygedagpenge og en aldersforskydning, hvor ældre fylder mere i billedet i Aabenraa end i sammenligningsgrundlaget.

---

⁶ Begge rapporter kan findes på Arbejdsmarkedsudvalgets dagsorden henholdsvis i september 2020 og februar 2021